

Γιάννης Ζαχαρόπουλος

Α

β

Β

Γ

α

γ

ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ

Γλώσσα

Δ' Δημοτικού

Μέρος

3ο

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Βασισμένο στην ύλη του σχολικού βιβλίου

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γρήγορα ΤΕΣΤ

Γλώσσα Δ' Δημοτικού

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Βασικό λεξιλόγιο

- μένω, ένοικος, κωμικός -ή -ό, ψηλός -ή -ό, οπαδός, πλατύς -ιά -ύ, φεγγίτης, μαγείρισα, ακριβός -ή -ό, κλείνω
- πρόβλημα, αριθμητικός -ή -ό, αριθμητική, μυαλό, πολλαπλασιασμός, δευτερόλεπτο, έκτακτος -η -ο, δάχτυλο, κιμωλία, άρρωστος, διάλειμμα
- ανεξαρτησία, καθήκον, δημοσιογράφος, δεξίωση, συνέντευξη, διάσημος -η -ο, αξιοθέατα, σειράνα, εξαίρεση, αυτόγραφο
- εσύ, άνθρωπος, μαθαίνω, λάθος – τα λάθη, φωνάζω, θυμωμένος -η -ο, γραμματική, πρέπει, πρώτος -η -ο, σύμφωνο

Παραγωγή γραπτού λόγου

Σε μια μακρινή χώρα το χαμόγελο κινδυνεύει να εξαφανιστεί. Οι άνθρωποι γίνονται όλο και πιο σκυθρωποί και λιγομίλητοι. Ο πρωθυπουργός αυτής της χώρας ζητά τη βοήθειά σου. Ποια συμβουλή θα του έδινες για να επανέλθει και πάλι το χαμόγελο στα χείλη των ανθρώπων;

Γραμματικά – Συντακτικά φαινόμενα

α) Ουδέτερα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά σε -μα.

Τα ουδέτερα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά σε -μα στη γενική πληθυντικού κατεβάζουν τον τόνο τους στην παραλήγουσα.

	Ενικός αριθμός	
Ονομαστική	το γράμμα	το θέμα
Γενική	του γράμματος	του θέματος
Αιτιατική	το γράμμα	το θέμα
Κλητική	- γράμμα	- θέμα
	Πληθυντικός αριθμός	
Ονομαστική	τα γράμματα	τα θέματα
Γενική	των γραμμάτων	των θεμάτων
Αιτιατική	τα γράμματα	τα θέματα
Κλητική	- γράμματα	- θέματα

β) Τα επιφωνήματα

Τα **επιφωνήματα** είναι άκλιτες λέξεις με τα οποίες εκφράζουμε διάφορα συναισθήματα, όπως **θαυμασμό, πόνο, λύπη, ευχαρίστηση, απορία** κτλ. Μετά τα επιφωνήματα βάζουμε συνήθως θαυμαστικό.

Π.χ. *Α! – Αχ! – Αλίμονο!*

γ) Τα επίθετα

Επίθετα ονομάζονται οι λέξεις που συνοδεύουν τα ουσιαστικά και μας δίνουν πληροφορίες γι' αυτά (δείχνουν την ποιότητα ή την ιδιότητά τους).

Π.χ. *μαρμάρινο άγαλμα, γελαστό παιδί, ανοιξιιάτικη μέρα*

Τα επίθετα έχουν τρία γένη: **αρσενικό, θηλυκό, ουδέτερο.**

Π.χ. *ο δυνατός - η δυνατή - το δυνατό, ο όμορφος - η όμορφη - το όμορφο*

δ) Ουδέτερα ισοσύλλαβα ουσιαστικά σε -ος

Αυτά μπορεί να είναι παροξύτονα (π.χ. κέρδος) ή προπαροξύτονα (π.χ. στέλεχος).

Κλίνονται ως εξής:

	Ενικός αριθμός	
Ονομαστική	το κέρδος	το έδαφος
Γενική	του κέρδους	του εδάφους
Αιτιατική	το κέρδος	το έδαφος
Κλητική	- κέρδος	- έδαφος
	Πληθυντικός αριθμός	
Ονομαστική	τα κέρδη	τα εδάφη
Γενική	των κερδών	των εδαφών
Αιτιατική	τα κέρδη	τα εδάφη
Κλητική	- κέρδη	- εδάφη

Στη γενική πληθυντικού τα ισοσύλλαβα ουδέτερα σε -ος τονίζονται στη λήγουσα.

Τα προπαροξύτονα κατεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα στην ονομαστική, αιτιατική και κλητική πληθυντικού.

Προσοχή: Τα παροξύτονα ουδέτερα **όρος, άνθος** και **χείλος** σχηματίζουν τη γενική πληθυντικού ως εξής:

Τα όρη → των ορέων

Τα άνθη → των ανθέων

Τα χείλη → των χειλέων

ε) Σχηματισμός αορίστου ανώμαλων ρημάτων

Ενεστώτας	Αόριστος		
	Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
βλέπω	είδα	να δω	δες – δείτε
βρίσκω	βρήκα	να βρω	βρες – βρείτε
λέω	είπα	να πω	πες – πείτε
μπαίνω	μπήκα	να μπω	μπες – μπίτε
βγαίνω	βγήκα	να βγω	βγες – βγείτε
ανεβαίνω	ανέβηκα	να ανέβω / να ανεβώ	ανέβα – ανεβείτε
κατεβαίνω	κατέβηκα	να κατέβω / να κατεβώ	κατέβα – κατεβείτε
έρχομαι	ήρθα	να έρθω / να 'ρθω	έλα – ελάτε
πηγαίνω	πήγα	να πάω	πήγαινε – πηγαίν(ε)τε
παίρνω	πήρα	να πάρω	πάρε – πάρτε
τρώω	έφαγα	να φάω	φάε – φάτε
πίνω	ήπια	να πιω	πιες – πιείτε
πλένω	έπλυνα	να πλύνω	πλύνε - πλύντε
φεύγω	έφυγα	να φύγω	φύγε – φύγετε

Όνοματεπώνυμο

Ημερομηνία: / /

1. Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν στο παρακάτω κείμενο και τόνισε όπου χρειάζεται.

5

Ο κ. Στέφανος, ο νέος **έν.....κος** της πολυκατοικίας μας, είναι **ψ.....λός**, μελαχρινός με **πλατ.....** μέτωπο και **κ.....μικό** ύφος. **Μ.....νει** μαζί με τη μητέρα του, την κυρία Ελευθερία, που είναι πολύ καλή **μαγ.....ρ.....σα**. Το επάγγελμά του είναι σερβιτόρος και εργάζεται ως αργά το βράδυ σε ένα **ακρ.....βό** εστιατόριο. Την ημέρα οι κουρτίνες στο σπίτι του είναι **κλ.....στές** και μόνο από έναν μικρό **φεγ.....τη** μπαίνει λιγοστό φως στο δωμάτιό του.

2. Βοήθησε την Αφροδίτη να βρει και να υπογραμμίσει τα επίθετα στις παρακάτω προτάσεις.

2

- Το πυκνό δάσος είναι γεμάτο πανύψηλα δέντρα.
- Τα ορεινά χωριά ξεχωρίζουν για τις παραδοσιακές κεραμοσκεπές τους.
- Η υγιεινή διατροφή και η συστηματική άσκηση χαρίζουν καλή υγεία.
- Στον ελεύθερο χρόνο της διαβάζει λογοτεχνικά βιβλία.

3. Συμπλήρωσε τα κενά με το αντίθετο του επιθέτου στην παρένθεση. Το παράδειγμα θα σε βοηθήσει.

3

- Φορούσε ένα **ψηλό (κοντό)** καπέλο και μία **παλιά (καινούρια)** καπαρντίνα.
- Το δοχείο είναι (**άδειο**).
- Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι ευρύχωρες και (**σκοτεινές**).
- Οι ασκήσεις ήταν πολύ (**δύσκολες**) και τις έλυσα αμέσως.
- Από το μανάβικο της γειτονιάς μας προμηθευόμαστε (**μπαγιάτικα**) και (**ακριβά**) λαχανικά.
- Η Αλεξάνδρα έχει (**πολλές**) φίλες.

Χρωμάτισε τα που συγκέντρωσες από τις παραπάνω ασκήσεις.

Σειρά: ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΕΣΤ – ΓΛΩΣΣΑ
Κυκλοφορούν 3 τεύχη για κάθε τάξη
Καλύπτουν την ύλη και των τριών τριμήνων

Γρήγορα τεστ – Γλώσσα Δ'
Καλύπτει την ύλη του Γ' τριμήνου

Μέρος
3ο

Συνοπτική
θεωρία

Παραδείγματα

Χρόνος που απαιτείται για το τεστ

Τίτλος κεφαλαίου
(αντιστοιχεί στο βιβλίο του Οργανισμού)

Ασκήσεις

Αυτοαξιολόγηση

Αξιολόγηση:
Οι πόντοι που
αντιστοιχούν
σε κάθε άσκηση

Ενότητα 11η Γελάσαμε με την ψυχή μας

Βασικό λεξιλόγιο

- μένι, ένοικος, κωμικός -ή -ά, ψυλός -ή -ό, σπαδός, πλατύς -ιά
- ακριβός -ή -ά, κλένω
- πρόβλημα, αριθμητικός -ή -ά, αριθμητική
- δάχτυλο, κίμωλο, άρρωστος, ελάττωμα
- ανεξαρτησία, καθήκον
- εξαίρεση, αντιστοίχηση

0'-10'

Ο Μπελός κι ο Ρουμπούρης

Ονοματεπώνυμο: Ημερομηνία: / /

1. Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν στο παρακάτω κείμενο και τόνισε όπου χρειάζεται.

Ο κ. Στέφανος, ο νέος έν...κος της παλκατοκίας μας, είναι ψ...λός, μελαχρινός με πλατ... μέτωπο και κ...μικό ύψος. Μ...νει μαζί με τη μητέρα του, την κυρία Ελευθερία, που είναι πολύ καλή μαγ...ρ...σα. Το επάγγελμά του είναι σερβιτόρος και εργάζεται ως αργά το βράδυ σε ένα ακρ...βό εστιατόριο. Την ημέρα οι κουρτίνες στο σπίτι του είναι κλ...στές και μόνο από έναν μικρό φεγ...τη μπαίνει λιγοστό φως στο δωμάτιό του.

2. Βοήθησε την Αφροδίτη να βρει και να υπογραμμίσει τα επίθετα στις παρακάτω προτάσεις.

α) Το πυκνό δάσος είναι γεμάτο πανύψηλα δέντρα.
β) Τα ορεινά χωριά ξεχωρίζουν για τις παραδοσιακές κεραμοσκεπές τους.
γ) Η υγιεινή διατροφή και η συστηματική άσκηση χαρίζουν καλή υγεία.
δ) Στον ελεύθερο χρόνο της διαβάζει λογοτεχνικά βιβλία.

3. Συμπλήρωσε τα κενά με το αντίθετο του επιθέτου στην παρένθεση. Το παράδειγμα θα σε βοηθήσει.

α) Φορούσε ένα ψηλό (κοντό) καπέλο και μία παλιά (καινούρια) καπαρντίνα.
β) Το δοχείο είναι (άδειο).
γ) Οι αϊθουσές διδασκαλίας είναι ευρύχωρες και (σκοτεινές).
δ) Οι ασκήσεις ήταν παλύ (δύσκολες) και τις έλυσα αμέσως.
ε) Από το μανάβικο της γειτονιάς μας προμηθευόμαστε (μπαγιάτικα) και (ακριβά) λαχανικά.
στ) Η Αλεξάνδρα έχει (πολλές) φίλες.

Χρωμάτισε τα που συγκέντρωσες από τις παραπάνω ασκήσεις.

6

ISBN 978-960-569-146-2

9 789605 169146

Κωδ. μηχ/σης 18.550